

RÁKOSLIGET

Nagyközség.

1907-ig mint nyaralótelep a szemben fekvő Rákoskeresztúrhoz tartozott. Ekkor 2500 lakost irtak össze. 1928-ban a Munkásotthon Házépítő Szövetkezet 97 hold bázishelyet parcellázott fel a környékbeli munkásság részére, így 400 család telepedett le két év alatt az elkészült 2-3 szobás családi házakba. Ezeknek egy része már az első évi folyamán törlesztés nélkül eltávozott. Helyükbe a fővárosban alkalmazásban levő tisztviselők és altisztek települtek. Így keletkezett a község, melyet csakhamar vízvezetékekkel láttak el. 1907. évben Rákosszentmihálytól különválva, Rákosliget néven önálló nagyközséggé alakult. 1917. évtől a község újabb 37 kh. földet parcellázott.

A község rohamosan fejlődött. Jegyzői lakot, kulturházat épített. Három szövetkezet 16 társadalmi és számos sportegyesület működik. A háború alatt katonai üdülőtelepet tartottak fenn. 1908-ban működött a községben egy magánpolgári iskola, aminek helyébe 1909-ben közs. polgári iskolát szerveztek, mely 10 tanórával igen szép tevékenységet fejt ki, nagy súlyt helyezve arra, hogy a munkás gyermekekbe felgyujtsa a nemzeti érzés tüzét.

A róm. kath. egyház 1915-ben alakult, önálló lelkészséggé és plébániai rangra 1920-ban emeltetett. Ugyanakkor Hillenbrandt eddigi lelkész plébánossá nevezetett ki, míg később érdemei elismeréséül esperesi rangra emeltetett. A mostani szép gótstíli templom közadakozásból 1915-ben építetett.

A ref. egyház mint a rákosszentmihályi ref. egyház társegyháza 1903-ban alakult. Egy év múlva már önálló egyházzá lett. Rövidesen felépült az imaház, melyet úgy építettek, hogy a templom megépítése után papilakká átalakíthatóak. Batta Árpád a mai lelkész az egyháznak negyedik lelkésze. A reformátusok hetente tartanak esti bibliórakat. A ref. nőegylet 1926-ban alakult s tevékeny működést fejt ki.

Az ág. ev. egyház, mint a rákoskeresztúri egyház fiáláléja működik. A templom felépítésére a hívek három év alatt több mint 10.000 pengőt fizettek be. Addig is istentiszteletüket a ref. imaházban tartják. A növédő egylet 1928-ban alakulva, a jótékonyaságból szintén kivészi a részét.

Az izraelita fiókegyház a gödöllői rabbinátushoz tartozik. Mór stílusban épült szép imaházuk van.

A háború áldozatai hősi halottakban: 51. hadiözvegyekben 12. hadiárvaiban: 28. A hősi halottaknak emléket állítottak.

A földreform folytán az igénylők 120-an kaptak 200 négyszögöles házhelyet.

ÁLTALÁNOS ADATOK

Lakosság az 1930. évi népszámlálás szerint: 3176 lélek. Színnyag. R. kath.: 2213, ref.: 389, ágh. ev.: 266, unit.: 7, g. kath.: 22, g. kel.: 13, izr.: 265, felekezetenküli: 1.

Területe: 130 kh.

Vas. áll.: helyben Máv. megálló.

Posta, Táv., Tel.: helyben. Törvysz., Pü. ig., Mezőg. kamr., Keresk. kamr., Iparfü., OTL.: Budapest. Főszb., Járb., Adóh., Tkv., Pü. szak.: Gödöllő. Pü. bizt.: Vác. Vál. ker.: pestkörnyéki. Cső.: Rákoscasaba.

HATÓSÁGOK, INTÉZMÉNYEK

Községi elöljáróság. Tel.: 10.

Vezető jegyző: *szentkirályszabadjai Bélyey Géza* főjegyző.

1875-ben született Mányon. 1894-ben lépett a jegyzői pályára. Mint jegyzőgyakornok, később mint segédjegyző, Fejér, majd Somogy vármegyében működött, 1900-ban Rákoscasában megválasztották közs. segédjegyzővé, 1907 óta mint vezetőjegyző működik. Háború alatt a katonai egészségügy terén szerzett érdemeinek elismeréséül a Vör. Ker. ez. díszermét a hadiértímmennyel és a Vöröskereszt Egylet elismerő okiratát kapta.

Aljegyző: *dr. Rozsnyay Béla*. Irodatiszt: *Horváth Gyula*.

Közs. bíró: *Szabó István* ny. kir. postafelügy.

1877-ben született Csepregen. Gímnaziumi érettségét tett. 1899-ben lépett a m. kir. posta szolgálatába. Mint tisztviselő a bpesti irányító postahivatalnál teljesített szolgálatot. Mint ezen hivatal főnökhelyettese 1925-ben nyugalomba vonult, 1930 óta a közs. bírója. A polg. iskolaszék alelnöke, a Tűzoltó Testület elnöke, a cserkész szerv. biz. ügy. elnöke, az áll. elemi iskola gondnoka, a helyi Vöröske-

reszt főkegyel, pénztárosa, a Hangya szöv. igazgatója. Katonai kitüntetései: kor. arany érd. ker. a v. t. é. szalagján.

Törv.-bíró: *Nagy Lajos*. Pénztáros: *id. Etter Sándor*. Közgám: *Burger Ferenc*.

M. kir. posta

Postamester: *Pintér Józsefné sz. Hamar Mária*.

Szolnokn született. A leánygimnáziumot Bpsten végezte. Működését a rákoskeresztúri pósthivatalnál kezdte. Onnan Rákoslígetre került mint h. postamester. Működött Szolnokon, a bpesti főpóstán, Kalocsán, Köbölkúton, Váchartyanban. 1906-ban Rákoslígetre helyezték át s azóta mint postamester nő működik. Férje nyugdíjas áll. segéd-tiszt, a háborúban mindvégig résztvett, megsebesült.

EGYHÁZAK, ISKOLÁK

R. kath. egyházközség. Esperesplébános: *Hillenbrand Móric*.

1875-ben született Pozsonyban. Egyetemi tanulmányai végzetével 1901-ben szentelték pappá. Mint káplán Romhányban, Uj-szászon, Kiskúnhalason, Izsákon, Soroksáron, Csongrádmindszenten, Kiskúmmajsn, Ceglédbercelen működött. 1919-től Újpeten polg. isk. hittanár és a gróf Károlyi-kórház lelki-igazgatója volt 1915-ig. Azóta helyben mint első plébános és 1925 óta mint esperes működik. Nevéhez fűződik a helyi hitközség alapítása a templom és plébánia felépítése. Kulturális és jótékony intézményeknél vezető szerepet játszik.

Ref. egyházközség. Lelkész: *szen-tmártonkátai és vatthai Batta Ar-pád*.

Horthy Miklós polgári fiú- és leányiskola. Igazgató: *Apaggi Andor*.

Tanárok: *Belankáné Stroh-mayer Ilona, Bernáth István, Jeszenszky Anna, Lautner Gyula, vitéz Lázárné Koch Margit, Frenyóné Munkácsy Margit, Nagy Emma, Schubert Anna, dr. Veressné Bruckner Paula, Venz Margit*.

Állami elemi iskola. Igazgató-tanító: *Paulinyi Gábor*.

1875-ben született Tótrónán. A znióvár-aljai áll. tanítóképzőt 1895-ben végezte. Működését Verbócon kezdte. 1897-től Ruttkán tanított 1919-ig m. d. on a csehek mint megbízhatatlant kitasították. Egy évig volt Kispes-ten s 1920 óta helyben működik. Közs. képviselőtest. tag, az OKH igazg. tagja, a

Polg. Kör vál. tagja, a Rákoslígeti Atl. Club ügyv. elnöke, az evang. egyház gondnoka és több egy. tagja.

Tanítók: *Dobrovits Dezső*.

1881-ben született Győrszentivánban. A tanítói és kántori oklevelet Esztergomban nyerte el. Működését Pázmádon kezdte s onnan Csákbérenybe került. Három évi működése alatt megalakította a r. kath. ifjúsági egyesületet s a kath. népszövetséget. Az ot-tani oláh iskolát bezáratta és hathatósan működött az oláh lakosság megmagyarosítá-sán. 1916-ban saját kérelmére Rákoslígetre helyezték át s azóta helyben mint a r. k. egyházközség kántora működik. Több társadalmi egyesület tagja. A háború kitörése után önként bevonult s az orosz harctéren küzdött. Károly cs. ker. tulajdonosa.

Hegedüs Imre.

1895-ben született Nagysimonyiban. A győri r. kath. tanítóképzőt végezte. Kántori ok-levele is van. Működését 1918-ban kezdte a nagysimonyi elemi iskolában s ott 1922-ig tanított. 1922-ben saját kérésére áthelyezték a helyi elemi iskolához s azóta itt működik. 1915-ben bevonult, 19 hónapon át a harctéren küzdött. Mint t. hadnagy szerelt le. Kitüntetései: kis ez. v. é. Károly cs. ker.

vitéz Keresztury István.

1894-ben született Rákoslíkeresztúron. Nyit-ramegyében Lobonyán. Biharmegyében Ke-rekesfalván és Csanádmegyében tanított, végül Rákoslígetre került. A háborúban részt-vett. Kitüntetései: III. o. kat. érd. ker., ez. és bronz Sign. Laud's, nagy ez., kétszer kis ez., bronz v. é., Károly cs. ker. és seb. érem.

Malek István áll. el. isk. ig.-tanító.

1899-ben született Perlakon. Magyar és horvát tanítói oklevéllel rendelkezik. 1908-ban lépett a Julián Egy. szolgálatába. Mint ilyen több szlavóniai iskolát szervezett, Ma-gyarsága miatt a horvátok gyűlölete több ízben halálos veszedelembe sodorta. 1918-ban a horvát forradalomkor állomáshelyéről, Zdenec-ről menekülni kényszerült 1920-ban Monostorapátra, majd 1921-ben Valkóra he-lyezték. 1922 óta helyben működik. 1915-ben bevonult az orosz harctéren küzdött. Kitün-tetése: Károly cs. ker. Öccse az összes harc-tereken küzdött. Három tanítónő hugát a megszállók Csáktornyára hurcolták, ezt meg-tudva, öccse föbelötte magát.

Alföldy Irma, Balogh István, özv. Gálffyné Delhányi Vilma.

Áll. óvoda. Óvónő: *Posch Erzsébet*.

KÖZEGÉSZSÉGÜGY

Közs. orvos: *dr. Bencze Ferenc*.

Magánorvosok: *dr. Blum Lajos, dr. Hercz Adolf*.

„Nemzeti zászló“ gyógyszertár. Tu-

lajdonos: *dr. Maderspach Endre.*

1903-ban született Bpsten. Gyógyszerész-mesteri és gyógyszerésztudori képezéssel rendelkezik. 1930 óta a „Nemzeti Zászló”-hoz címzett gyógyszerért tulajdonosa. A gyógyszerterápiát atyja alapította 1910-ben. A háború alatt atyja helyben vöröskereszt ki-segítő kórházat létesített s ezért magasabb elismerésben és kitüntetésben részesült.

Szülelőznők: *özv. Klein Jakabné sz. Mandl Borbála.*

Tatatóvárosban született. Iskoláit u. ott, a bábaképző tanfolyamot Bpsten végezte. Működését Bpsten kezdte. 1899 óta helyben működik és 1910 óta megválasztott közs. szülelőznő. Férje a Munkásbiztosító Társulat tisztviselője volt, 1911-ben hunyt el. Fia résztvett a háborúban és négy és fél évig volt orosz fogságban.

Petőfi Jánosné sz. Jászai Sarolta.

Alsófehér-Nagyenyeden született. A bábaképző tanfolyamot Bpsten végezte. Működését helyben kezdte 1930-ban. Özvegy any-jával megszállott területről menekültek. Első férje, Komár Ernő, résztvett a háborúban s a harcúterén szerzett betegségében halt meg.

Ügyvéd

Dr. Bálint Mózes.

EGYESÜLETEK PÉNZINTÉZETEK, SZÖVETKEZETEK

Önk. Tűzoltó Testület. Parnok: *vi-téz Keresztúry István.*

Levente Egyesület.

Rákoslígeti Polgári Kör.

Rákoslígeti Kereskedők és Iparosok Köre.

Hitelszövetkezet. Elnök: *Strapács Károly.*

BETÜSOROS CIMTÁR

Asztalosok: *Bóta Béla.*

1880-ban született Jászfelsőszentgyörgyön. Iparát Bpsten tanulta, 1897-ben szabadult fel. Mint segéd 12 évig dolgozott Bpsten, 1909 óta önálló. Az 1925-i kémüipari kiállításon arany éremmel, a Faluszövetség kiállításon ezüst éremmel tüntették ki. A helyi Ipartest, elnöke, 1915-ben bevonult, az olasz harcúterén küzdött, megsebesült. Mint 25 százalékos rokkant szerelt le.

Pfeifer Vilmos.

1903-ban született helyben. Bpsten négy reált végzett. Iparát atyjánál tanulta. Kinek helyben 1907 óta van műhelye. Atyja a kommun alatt meghurcoltatást szenvedett, 1920-

Hangya Fogy. Szöv. Üzletvezető: *Szigeti János.*

1902-ben született Máramarosszigeten. Iskoláit és szakmáját is u. ott tanulta, 1919-ben szabadult fel. Mint segéd négy évig dolgozott Bpsten. 1923 óta u. ott mint üzletvezető működött, 1930-ban megbízták a helyi Hangya-fiók vezetésével. Bátyja végül küzdötte a háborút, számos kitüntetéset kapott.

Máv. Fogy. Szöv. (Konzum). Üzletvezető: *Zilahy Gyula.*

1903-ban született Debrecenben. Szakmáját a Hangyánál tanulta és 1920-ban szabadult fel. Ugyanott mint vezető működött. 1928 óta a helyi MAV Konzum üzletvezetője. A debreceni vámörségnél egy és fél évig katonai szolgálatot teljesített.

Nyugdíjas

Mátéffy Domokos miniszteri tanácsos, ny. m. kir. pénzügyigazgató.

1862-ben született Kadácson (Udvarhely m.). Jogi tanulmányai után szolgálatát mint számgyakornok kezdte 1885-ben, volt áll. pénztári tiszt, főnök, később átment a fogalmazói karhoz és fokozatos kinevezések után pü. igazgató lett. Az oláhok megfosztották állásától, Erdélyből kijött és itt újra kineveztek pü. igazgatóvá, miniszteri tanácsosi ranggal. 1925-ben vonult nyugalomba. Nyugalomban vonulásakor kormányzói elismerésben részesült és a Sign. Laud.-sal tüntették ki.

Pánczél Jakab ny. államgépgyári főmüvezető.

1875-ben született Resicabányán. Szakmáját Vajdahunyadon tanulta, majd a bpesti felsőipariskolán folytatta szaktanulmányait, 1895—1907-ig a magyar áll. gépgyárban dolgozott, később a Hunyad megyében levő m. kir. munkásszanatórium üzeménél volt üzemvezető 1921-ig, 1921—1922-ig nyugalomba vonulásáig ismét az áll. gépgyárban dolgozott. Mint főmüvezető vonult nyugalomba.

ban meghalt. Fentnevezett 1931-ben átvette s azóta vezeti az üzemet.

Szabó Ferenc.

1891-ben született Vingán, Iparát Aradon tanulta, 1908-ban szabadult fel. Mint segéd 13 évig Bpsten és Aradon dolgozott. 1925-ben önállósította magát, 1930 óta helyben önálló. A helyi Zene Egyesült és Dalárda és Uszó Egy. r. tagja. 1914-ben bevonult, az orosz harcúterén küzdött, megsebesült, 1915-ben fogságba került, ahonnan 1918-ban jött vissza.

Csép András, Strilka József.

Bádogos: *Adám Ferenc.*

1837-ben született Temesváron, Iparát u.

ott tanulta, 1903-ban szabadult fel. Mint segéd 29 évig dolgozott Bécsben, Bpsten, Szekszárdon és az ország több városaiban. 1926 óta helyben önálló. Nagyobb helyi közmunkákat végzett. Az Ipartest. vál. tagja. 1914-ben bevonult, az orosz és olasz harctéren küzdött, kétszer sebesült, 1918-ban mint tizedes szerelt le. Kitüntetései: kis ez. v. é., Károly cs. ker. és sb. érem.

Biztosítási ügynök: *Köszegi Ferenc.*

Borbélyok: *Devinkovszky Béla, Focht Lőrinc, Verth Tóbiás.*

Cipészek: *Augenfeld Lajos.*

1867-ben született Moravicán. Iskoláit Zomborban végezte. Iparát u. ott atyjánál tanulta. 1885-ben szabadult fel. Mint segéd tíz évig dolgozott, 1893 óta Bpsten, 1918 óta helyben önálló. Az Iparoskör tagja. 1916-ban bevonult, a háborúban résztvett összeomlásig.

Miskolczy Károly.

1885-ben született Hajduböszörményben. Iparát Nyiregyházán tanulta, 1902-ben szabadult fel. Mint segéd nyolc évig Bpsten dolgozott, 1910-ben helyben önállósította magát. A Vörös Ker. Egy. pártoló tagja. 1914-ben bevonult, az olasz, orosz harctéren küzdött, megsebesült, 1916-ban fogságba esett, ahonnan 1918-ban visszaszökött s újabb szolgálataira jelentkezett. Kitüntetései: nagy ez., kis ez v. é., Károly cs. ker.

Rudolf Károly.

1896-ban született Steierlaken (Krassó-Szörény m.). A cipész szakmát u. ott, a vilámszerelést Aninán tanulta. Mint segéd Aninán, Bpsten és Rákosligen dolgozott, 1927 óta önálló cipésmester helyben.

Venyege András.

1895-ben született Bács megyében. Iparát u. ott tanulta, 1910-ben szabadult fel. Mint segéd 15 évig Bpsten és Szegeden dolgozott, 1926-ban helyben önállósította magát. A RAC pártoló tagja. 1914-ben önként bevonult, az orosz harctéren küzdött, 1917-ben mint 50 százalékos rokkant szerelt le.

Braun Ferenc, Benkő György, Friedmann Sándor, König Gyula, Pataky Lajos.

Cukrász: *Vartus István.*

Divatárkereskedők: *Wieder Salamón.*

1869-ben született Nyitra megyében. Szakmáját u. ott tanulta, 1887-ben szabadult fel. Mint segéd tíz évig dolgozott Bpsten, 1914 óta helyben önálló. Az izz. hitközség gondnoka, Szent Egylet elnöke a RAC vál. tagja, az Ipartest. számvizsgálója. Zene és Dalkör örökös disztagja és számos kulturális és társadalmi egyesület tagja. Karácsonykor átlag 30 szegény gyermeket ruház fel — fele-

kezetre való tekintet nélkül, 1915-ben bevonult, az olasz harctéren küzdött, 1918-ban mint őrmester szerelt le. Kitüntetései: kor. vasker., vas ker., Károly cs. ker. és jub. érem. Két öccse és sógorai szintén résztvettek a háborúban. Egyik öccse hősi halált halt.

Berkovits Istvánné, Falk Simonné, Krajdel Jenőné.

Dohánytözsdeiek: *ifj. Klampfer Károly, özv. Marossy Zoltánné, Rác Mihály.*

Építési vállalkozó: *Zappert Károly.*

1891-ben született Vácon. Öt polgárit és a Felsőépítőiparoskólát Bpsten végezte. Szakmáját u. ott tanulta, 1910-ben szabadult fel. Mint építési rajzoló 1914-ig dolgozott, 1924-ben önállósította magát. Az isaszegi MÁV Konzum épületét és számos helyi és környéki nagyobb épületet épített. Az Ipartest. elnöke volt. A helyi dalárda, RAC, RUE tagja. A Tűzoltó Test. parancsnoka. A jubil. 20 éves tűzoltó ezüst ér. és kilenc sportérem tulajdonosa, 1914-ben bevonult összeomlásig küzdött a harctéren, megsebesült. Mint t. hadnagy szerelt le. Kitüntetései: Sign. Laud., kis ez., bronz v. é., Károly cs. ker., seb. érem.

Fakereskedő: *Pjekny Richárd.*

Fényképész: *Herbst Emil.*

1869-ben született Óbecsén. Szakmáját Budapesten tanulta, 1886-ban szabadult fel. Mint segéd Bpsten dolgozott, 1918 óta van iparjoga. Helyi műtermét 1926-ban nyitotta. Az 1915-ben rendezett kiállításon elismerő oklevelet nyert, 1913-ban Herbst Samu bpesti grafika műintézet tanulmányi útra küldte. Járt Amerikában, Angliában, Dániában és Franciaországban, 1915-ben bevonult, a 32. gy. ezred kötelékében mint karp. altiszt teljesített szolgálatot. Károly cs. ker. tulajdonosa.

Tóth István.

Férfiszabók: *Agner Gyula.*

1884-ben született Szécsénben. Iparát Budapesten tanulta, 1902-ben szabadult fel. Mint segéd tíz évig főleg Bpsten dolgozott, 1912-ben önállósította magát, 1918 óta helyben önálló. Az Ipartest. alelnöke, az Iparoskör vál. tagja, a tanonciskola biz. tagja és számos egy. tagja. Az 1920-i és 1922-i ipari kiállításon diszoklevéllel tüntették ki. 1914-ben bevonult, a harctéren küzdött összeomlásig. Kitüntetései: Károly cs. ker.

Benedik Ferenc.

1894-ben született Nagykanizsán. Iparát u. ott tanulta, 1910-ben szabadult fel. Mint segéd tíz évig Nagykanizsán és Bpsten dolgozott, 1925-ben helyben önállósította magát. A helyi Dalkör és Iparoskör tagja, RAC pártoló tagja, a Frontharcos Egy. tagja stb.

1914-ben bevonult, az orosz harctéren küzdött, megsebesült, 1916-ban fogságba esett s onnan 1918-ban szökött vissza.

*Kiss Károly, Pataky József, Pá-
vel József, Porubszky József.*

Fűszer- és vegyeskereskedők: *Farkas Imre.*

1889-ben született Galgócon. Iskoláit u. ott végezte. Mérlegképes könyvelő. Mint segéd, ill. könyvelő tíz évig működött, 1918-ban Alsóvereckén önállósította magát, 1926 óta helyben önálló. Megszállott területéről menekül és optált. Az OKH igazgatósági tagja.

Kundráth Gyula.

1871-ben született Gölnicbányán. Szakmáját Gölnicbányán tanulta. 1888-ban szabadult fel. Mint segéd 19 évig különböző helyeken dolgozott. Mint üzletvezető két évig, mint utazó hét évig működött, 1907 óta önálló. Tizenhat évig volt közs. képviselő. Az ág. ev. egyházközség presbitere, Ipartest. előljárósági tagja stb. A kommun alatt mint ellenforradalmárt letartóztatták, kiszabadulása után is sok zaklatásnak volt kitéve. 1916-ban bevonult mint tüzemester, összeomlásig teljesített katonai szolgálatot.

Singer Sándor.

1874-ben született Baranya megyében. Iskoláit Szekszárdon végezte. A lakatos szakmát Bécsben tanulta. 1888-ban szabadult fel. Mint segéd 28 évig dolgozott a MÁV északi főműhelyében. 1922-ben nyugállományba vonult. Jelenlegi üzletét 1927-ben nyitotta. A háború alatt hadimunkán dolgozott.

Szalay Ferenc.

1893-ban született Sopron megyében. Kecskeméten és Kapuváron négy középiskolát, Győrött alsó kereskedelmit végzett s a kereskedelmi pályára lépett. 1912-ben szabadult fel. Mint segéd két évig u. ott dolgozott. Iparos és K. esk. Egy. tagja. Dalárda pártoló tagja. 1914-ben bevonult, hadiszolgálatot teljesített, 1918-ban mint tizedes szerelt le. Három fivére a harctéren küzdött, egyik olasz fogságban volt, másik mint t. főhadnagy szerelt le.

Ullmann Bernát.

1902-ben született Bpsten. Iskoláit u. ott végezte. A borszobrász és festőipart tanulta. 1923-ban szabadult fel. Mint segéd hét évig, mint vezető egy évig dolgozott. Jelenlegi üzletét 1930-ban nyitotta. A helyi Dalárda tagja, a Tüzoltó Test. volt tagja. Két bátyja végigküzdötte a háborút. Egyik olasz fogságban volt.

Zelenák Sándor.

1905-ben született helyben. Vácon négy gimnáziumot végzett. Szakmáját Bpsten tanulta. 1923-ban szabadult fel. Mint segéd hét évig dolgozott. 1930-ban önállósította magát. A helyi Sport Egy. pártoló tagja. A Levente Egy. működő tagja

*Blasitz Zsigmond, Foltin Aladár,
Hazay Artur, Hercz Ignácné,
Illyés Györgyné, Nagy Mór.*

Hentesek és mészárosok: *Benedek Vilmos, Bleier László, Szász Dániel.*

Ingatlanforgalmi ügynökök: *Foltin Géza, Gárdonyi Móric, Grünfeld Alajos.*

Kocsmárosok, vendéglősök: *Beszédsits Gyula, Pernal József, Vartus István.*

Kávéháztulajdonos: *Balla Gyula.*

Kömvészek: *Felzner József.*

1894-ben született Bpsten. Iparát helyben tanulta és 1910-ben szabadult fel. Mint segéd négy évig dolgozott. 1919-ben helyben önállósította magát. 1914-ben bevonult, az orosz harctéren küzdött, 1919-ben mint szkv. szerelt le. K. tüntetései: kétszer kis ez., bronz vé. Károly cs. ker.

Juhász József.

1893-ban született Pécelen. Iskoláit u. ott végezte. Iparát Bpsten tanulta és 1913-ban szabadult fel. Mint segéd tíz évig Bpsten és környékén dolgozott. 1925 óta helyben önálló. Képesítését 1930-ban szerezte. A helyi Dalárda és a RAC sportegylet tagja.

Cserba Károly, Juhász István, Kucséra György.

Könyv- és papírkereskedők: *Keresztes Tibor, özv. Korényi Imréné.*

Lakatosok: *Birkenstok Adám.*

1879-ben született Hidason. Iskoláit u. ott, iparát Pécsen tanulta, 1896-ban szabadult fel. Mint segéd 17 évig dolgozott főleg Budapest és Székesfehérváron, 1911-ben önállósította magát. A háború alatt hadimunkát végzett.

Simek József.

1891-ben született Bpsten. Iparát helyben tanulta, 1907-ben szabadult fel. Mint segéd öt évig Bpsten dolgozott. 1918-ban helyben önállósította magát. Az orsz. vasipar kiállításán oklevelet nyert. A helyi Dalkör alapítótagja a Tüzoltó Test. volt tiszte. 1914-ben bevonult, a szerb harctéren küzdött, megsebesült. 1918-ban mint tüzemester szerelt le. K. tüntetései: bronz v. é., Károly cs. ker., seb. érem. 1912-es emlékkereszt.

Müncz Vilmos, Szabó Ede.

Mozgóképszínháztulajdonos: *özv.*

Elsner Gusztávné sz. Soós Irén.
Sopronmegyei születésű. Az „Élet” filmszínháznak 1910 óta tulajdonosa. Férje 20 éven keresztül a gróf Eszterházy birtokon 600 kat. hold föld bérlője volt. 1905-ben hunyt

el, Két fia résztvett a háborúban, az olasz harctéren küzdve, megsebesültek. Az egyik mint csendőrszázados, a másik mint százados hadbíró teljesít jelenleg szolgálatot.

Műszerészek: *Siklósi Leó Károly* nyug. Máv. tisztviselő.

1877-ben született Bpsten, Négy középiskolát és szakiskolát végzett. A műszerész-villanyszerelői szakmát tanulta s 1892-ben szabadult fel. Mint segéd a MÁV szolgálatába lépett. Bpsten és nagyobb városokban működött, 1923-ban nyugalomba vonult. Az Allamvasúti Alkalmazottak Orsz. Szöv. tagja, a Vöröskereszt Egy. alapító tagja. 1915-ben bevonult, az orosz, olasz és román harctéren küzdött, megsebesült. Az összeomláskor olasz fogságba esett. Mint tiszthelyettes szerelt le. Kitüntetései: bronz v. é., kor, érd. ker., Károly cs. ker., seb. érem, német vasker.

Dégi Jenő, Farkas László, Székely László.

Női szabók: *özv. Batta Árpádné, özv. Brandalik Jakabné, Jantóó Ella, Juhász Juliska, Kellner Andrásné, özv. Konnert Jánosné, özv. Pospisil Istvánné, Strilka Rózi.*

Órácsok és ékszerészek: *Bucsinyi Sándor* nyug. postafőellenőr.

1866-ban született Máramaroszigeten, Iskolát részben u. ott, részben Kassán és Budapesten végezte. Az órásmesterséget atyjánál és Esztergomban Szatmárnémetiben tanulta. 1896-ban a M. K. Posta szolgálatába lépett, Kassán, majd áthelyezték Bpstre, 1925-ben nyugalomba vonult. Az Iparoskór tagja, a rákoscsabai Polg. Kör tagja. Háború alatt hadszolgálatot teljesített.

Kigyóssy Márkus.

Pécek: *Farkas János.*

1888-ban született Gyulaszerdahelyen, Iparát u. ott tanulta, 1907-ben szabadult fel. Mint segéd 18 évi dolgozott Jászberényben, 1927-ben u. ott önállósította magát, 1930-ban áthelyezte üzletét Rákosligetre. 1914-ben bevonult, az orosz, olasz és román harctéren küzdött 46 hónapig. 1915-ben megsebesült. Kitüntetései: bronz v. é., Károly cs. ker., seb. érem.

Galbavy Mihályné, Györgyövitcs János.

Szobafestő és mázoló: *Kálmán Géza.*

Temetkezési vállalkozók: *Grünfelder Alajos, Nagy Károly, Ormos Dezső.*

Ügynökök: *Farkas Géza, Lippovitz Jenő, Rosos Béla.*

Vas- és festékkereskedő: *Urge Lajos Károly.*

1869-ben született Pozsony megyében. Szakmáját Bpsten tanulta, 1886-ban szabadult fel. Mint segéd tíz évig dolgozott, 15 évig volt utazó és Esztergomban négy évig volt önálló. Ismét mint utazó működött 1928-ig azóta helyben önálló. A Főváros Keresk. Utazók Szöv. tagja, az egyházközség tanácstagja, a Vör. Kereszt. Egy. vál. tagja. 1915-ben bevonult s az összeomlás g teljesített szolgálatot. Mint 33 százalékos rokkant szerelt le.

Vitézek: v. *Huszár Nándor* katonai főmérnök, v. *Horváth Lajos* katonai főmérnök, v. *Keresztury István* tanító, v. *Lévay Kálmán* iparművész.

SZADA

Nagyközség. — Hozzátartozik: *Margita-szőlőhegy.*

1452-ben a Szepes vármegyéből származott *Reichel*-család birtokában találjuk. *Reichel Sebald* itteni birtokait 1460-ban *Guti-Ország Mihály* vette meg, 1465-ben azonban *Reichel Sebald Veresegyházával* együtt *Rozgonyi Rajnaldnak* és *Jánosnak* kötötte le 4000 forintért. *Reichel Sebald* hűtlenségbe esvén, e helységeket *Mátyás király* 1467-ben a *Rozgonyiaknak* adta. A református egyház az 1626—29. években már fennállott. Az 1633—34. évi török kinstári adóajztromokban a pesti nahije (járás) helységei között találjuk, 5 adóköteles házzal. 1691-ben egynegyed, 1695-ben egy egész portával rőták meg. 1715-ben 43, 1720-ban 54 magyar és 3 tót adóköteles háztartást írtak össze e helységben. Ekkor *Szent-Jakab* és *Pusztá-Taresa* nevű puszták is hozzátartoztak. 1848-ig a váci püspökség és a nagyváradai káptalan volt a helység földesura. A tagosítás 1861-ben történt. 1877-ben a félfalu leégett. A nagyváradai káptalan itteni birtokait 1889-ben vette meg a lakosság, a váci püspökség birtokait pedig 1902-ben parcellázták fel, melyet ez alkalommal szintén az itteni birtokosok vettek meg. A határban levő hegy tetején körsánc között „várdomb” emelkedik, hol romok láthatók, melyek állítólag a török korból származnak.

A világháborúba bevonult katonák száma: 225, hősi halottaké: 52, hadi-özvegyeké: 22, szülőtlén hadiárvaké 6.